

ЗВІТ НАЦІОНАЛЬНОГО ОРГАНУ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2015 РІК

Минув 2015 рік, який був сповнений різними подіями в усіх сферах суспільного й економічного життя держави. У зв'язку з прийняттям закону України «Про стандартизацію» (ст. 11) та Розпорядженням КМУ від 26.11.2014 № 1163-р перед Державним підприємством «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») були поставлені нелегкі цілі, оскільки він мав прийняти делеговані йому повноваження від Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та почати працювати як Національний орган стандартизації (НОС).

ДП «УкрНДНЦ» постало перед серйозними викликами, за всіма напрямками своєї діяльності:

- забезпечення функціонування та розвитку національної системи стандартизації; розроблення стандартів, експертиза проектів стандартів, гармонізація національних стандартів з міжнародними та європейськими, координація діяльності національних технічних комітетів стандартизації (ТК);
- сертифікація продукції, послуг та систем управління;
- підготовка та підвищення кваліфікації фахівців у сфері стандартизації, сертифікації, метрології, управління якістю та екологічного управління, захисту прав споживачів;
- ведення Національного фонду нормативних документів;
- підготування та видання нормативних документів, посібників, каталогів нормативних документів, інформаційних покажчиків стандартів тощо.

Дії ДП «УкрНДНЦ» як НОС були комплексними. Насамперед докорінних змін потребувала структура НОС. Тому була створена робоча група із залученням представників Мінекономрозвитку та торгівлі України, НОС, європейських представників в рамках реалізації Проекту «Додаткові заходи щодо виконання Програми підтримки галузевої політики «Сприяння взаємній торгівлі між Україною та Європейським Союзом», за допомогою яких було розроблено та затверджено нову організаційну структуру та штатний розпис НОС. Проводились певні ротації в самих структурних підрозділах НОС. Також у зв'язку з новими повноваженнями НОС постало питання виконання Плану Заходів з виконання Програми діяльності КМУ та Стратегії сталого розвитку «Україна—2020» у 2015 році.

Упродовж року ДП «УкрНДНЦ» як НОС відчував значну напругу. Не зважаючи на певні перешкоди, НОС виконав всі поставлені цілі та завдання та налагодив стабільну роботу за всіма напрямками своєї діяльності.

У сфері стандартизації:

- організація та координація діяльності щодо розроблення, прийняття, перевірки, перегляду, скасування та відновлення дії національних стандартів, кодексів усталеної практики та змін до них;
- прийняття, скасування та відновлення дії національних стандартів, кодексів усталеної практики та змін до них;
- погодження, проведення перевірки, перегляд, розроблення змін до національних стандартів та кодексів усталеної практики і прийняття рішення щодо їх скасування та відновлення дії в разі відсутності технічного комітету стандартизації, сфера діяльності якого поширюється на певні об'єкти стандартизації;
- розроблення за погодженням з Уповноваженим органом управління, національних стандартів та змін до них щодо:
 - процедур розроблення, прийняття, перевірки, перегляду, скасування та відновлення дії національних стандартів, кодексів усталеної практики та змін до них;
 - критеріїв, форми і процедур розгляду пропозицій щодо проведення робіт з національної стандартизації;
 - процедур створення, діяльності та припинення діяльності ТК;
- забезпечення відповідності національних стандартів та кодексів усталеної практики законодавству;
- забезпечення адаптації національних стандартів та кодексів усталеної практики до сучасних досягнень науки і техніки;
- підготовка та затвердження програми робіт з національної стандартизації; координація діяльності ТК;
- прийняття рішень щодо утворення та припинення діяльності ТК, визначення сфери їх діяльності;
- затвердження положень про ТК;
- покладення функцій секретаріату ТК на організацію, визначені законодавством;
- виконання функцій секретаріату ТК;
- надання роз'яснення щодо положень національних стандартів та кодексів усталеної практики в разі відсутності ТК, сфера діяльності якого поширюється на певні об'єкти стандартизації;
- забезпечення та сприяння співробітництву у сфері стандартизації між виробниками, постачальниками, споживачами продукції та відповідними державними органами;

- заохочення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі в розробленні національних стандартів та кодексів усталеної практики;
- розроблення проектів стандартів та технічних умов підприємств, організацій та установ на замовлення суб'єктів господарювання; виконання інших повноважень згідно із законами.

У сфері освіти:

- надання послуг післядипломної освіти;
- здійснення підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації у сфері стандартизації, метрології, оцінки (підтвердженні) відповідності (сертифікації), систем управління, захисту прав споживачів та державного ринкового нагляду;
- підготовка і підвищення кваліфікації спеціалістів, у тому числі державних службовців, у сфері стандартизації, метрології, оцінки (підтвердженні) відповідності (сертифікації), систем управління, захисту прав споживачів, державного ринкового нагляду з виданням відповідних документів;
- підготовка кандидатів в аудитори з сертифікації продукції та послуг, систем управління;
- розроблення навчальних програм післядипломної освіти, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, підготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів, довузівської підготовки у сфері стандартизації, метрології, оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації), систем управління та інших сферах діяльності, підготовки кандидатів в аудитори з сертифікації продукції та послуг, систем управління;
- проведення навчально-методичної роботи; здійснення експертної роботи за договорами;
- довузівська підготовка у сфері стандартизації, метрології, оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації), систем управління, а також в інших сферах діяльності;
- організація та проведення курсів, гуртків, факультативів, груп з вивчення іноземних мов і комп'ютерної підготовки.

У сфері інформаційного забезпечення:

- формування та ведення національного фонду нормативних документів; функціонування як Національний інформаційний центр міжнародної інформаційної мережі;
- складання та ведення каталогу національних стандартів та кодексів усталеної практики, розроблення каталогів;
- видання, відтворення та розповсюдження офіційних текстів національних стандартів, кодексів усталеної практики та змін до них, каталогів та іншої друкованої продукції;
- видання, відтворення та розповсюдження стандартів, кодексів усталеної практики, документів ▶

та змін до них, інших довідкових та інформаційних видань міжнародних та регіональних організацій стандартизації;

- здійснення функціонування системи автоматизованого перекладу стандартів;
- створення та ведення електронної бази національних нормативних документів;
- створення та ведення автоматизованої бази термінологічних національних стандартів;
- здійснення сервісного обслуговування систем і засобів, виконання робіт (надання послуг), що забезпечують технічний захист інформації;
- розроблення та реалізація комп'ютерних програм і технологій;
- ведення баз даних міжнародних, регіональних, національних стандартів, функціонування електронних магазинів;
- публікування, тиражування, копіювання та розповсюдження навчально-методичної та науково-технічної літератури у сфері стандартизації, метрології, оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації), управління якістю.

У сфері систем управління:

- науково-методичне забезпечення розроблення і впровадження систем управління;
- розроблення та впровадження систем управління в органах виконавчої влади, місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях;
- проведення моніторингу якості продукції (товарів, робіт, послуг); надання консультативно-методичних послуг з розроблення та впровадження систем управління;
- розроблення навчальних, методичних посібників, рекомендацій щодо впровадження систем управління та методів управління;
- організаційно-методичне забезпечення проведення галузевих та регіональних конкурсів у сфері управління якістю продукції (товарів, робіт, послуг) та інших заходів з питань якості (національний етап конкурсу на здобуття Премії СНД за досягнення у сфері якості продукції та послуг, Всеукраїнська виставка-конкурс дитячого малюнка «Я хочу жити в якісному світі», Всеукраїнський конкурс якості продукції (товарів, робіт, послуг) «100 кращих товарів України» тощо).

У сфері оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації):

- проведення робіт з оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації) в законодавчо регульованій та законодавчо нерегульованій сферах у встановленому законодавством порядку, зокрема:

- здійснення функцій призначеного (уповноваженого) органу з сертифікації в державній системі сертифікації за напрямом призначення та уповноваження, а також призначеного органу з оцінки відповідності продукції, процесів та послуг згідно з технічними регламентами за напрямом призначення;
- участь у міжнародних системах сертифікації згідно з правилами та процедурами цих систем, визнання результатів робіт з випробувань та сертифікації продукції, проведених випробувальними лабораторіями та органами сертифікації інших держав на підставі двосторонніх та багатосторонніх угод про взаємне визнання робіт з випробувань та сертифікації;
- проведення за дорученням Уповноваженого органу управління експертизи документів організацій, що претендують на призначення (уповноваження) у державній системі сертифікації;
- надання пропозицій щодо адаптації процедур оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації) та практики до сучасних досягнень науки і техніки;
- виконання інших робіт та надання інших послуг з оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації) відповідно до закону.

В інших сферах:

- організація та проведення науково-методичних і науково-практичних конференцій, симпозіумів, семінарів тощо у сфері стандартизації, метрології, оцінки (підтвердження) відповідності (сертифікації), акредитації та систем управління;
- виставкова діяльність;
- видавнича та поліграфічна діяльність;
- надання послуг з перекладу;
- забезпечення підприємств та організацій бланками суворої звітності державної системи сертифікації, у тому числі їх розроблення;
- спонсорство в межах обсягів, передбачених законодавством.

Майбутня стратегія та напрямки розвитку:

- налагодження ефективної взаємодії з ТК із застосуванням сучасних технологій;
- перехід до побудови ТК за «дзеркальним принципом»;
- наповнення повнотекстової бази нормативних документів;
- наповнення системи TRADOS;
- забезпечення адаптації національних стандартів та кодексів усталеної практики до сучасних досягнень науки та техніки;
- налагодження ефективної комунікації, яка є основою будь-якої діяльності. ■